
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z PRZYRODY W SZKOLE PODSTAWOWEJ W ZALESIU

Nauczanie przyrody jest zgodne z programem nauczania przedmiotu przyroda „Tajemnice przyrody”

I. CEL OCENY

Celem nauczania przyrody w szkole podstawowej jest zainteresowanie światem, jego różnorodnością, wskazywanie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym, kształtowanie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych, ukazywanie współzależności człowieka i środowiska. Realizacji tych celów służy ocena wiadomości i umiejętności ucznia.

Ma ona za zadanie:

- poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach, pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju, motywowanie ucznia do dalszej pracy;
- dostarczenie rodzicom i nauczycielowi informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- wykrycie braków wiedzy i umiejętności oraz pokazanie sposobów ich likwidacji;
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenie organizacji i metod pracy dydaktyczno – wychowawczej,

II. ZASADY OGÓLNE

1. Nauczyciel na początku każdego roku szkolnego informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych z przedmiotu, oraz sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
2. Oceny uzyskiwane przez uczniów są jawne, także dla rodziców i prawnych opiekunów.
3. Na prośbę ucznia lub jego rodziców, nauczyciel uzasadnia oceny uzyskiwane przez ucznia w trakcie semestru - na ogólnych zasadach przyjętych w Statucie Szkoły.

III. OBSZARY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIE:

Na lekcjach przyrody oceniane są następujące obszary aktywności ucznia:

1. Rozumienie pojęć przyrodniczych, stosowanie języka przyrodniczego.
2. Samodzielne lub w grupie przeprowadzanie doświadczeń, obserwacji.
3. Stosowanie zdobytej wiedzy i umiejętności w sytuacjach typowych.
4. Rozwiązywanie zadań problemowych.
5. Prace projektowe i długoterminowe.
6. Aktywność na lekcji i poza nią oraz wkład pracy ucznia.

IV. FORMY AKTYWNOŚCI PODLEGAJĄCE OCENIE

1. Prace pisemne:

- kartkówki (obejmują materiał z 3 ostatnich lekcji, mogą być nie zapowiadane),
- Testy rozwiązywanie wskazanych zadań, wykonywanie ćwiczeń w zeszytach ćwiczeń, karty pracy
- sprawdziany wiadomości (działowe, zapowiadane tydzień wcześniej, poprzedzone powtórką)

- referaty, wywiady, - prace domowe

2. Wypowiedzi ustne:

- kilkudzaniowa wypowiedź,
- udział w dyskusji,
- prezentacja pracy własnej lub grupy,

- aktywność na lekcji.

3. Prace praktyczne:

- wytwory pracy np. album, praca plastyczna (plakat, itp.),
- posługiwanie się mapą,
- współpraca w grupie,
- samokształcenie,
- obserwacje, doświadczenia, itp.
- prezentacje multimedialne,

4. Inne:

- realizacja projektów przyrodniczych, ekologicznych,
- udział w konkursach przyrodniczych,
- organizacja sesji popularno – naukowych, imprez przyrodniczych.

V. SPRAWDZANIE I OCENIANIE OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW

1. WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY SZKOLNE

Uczeń otrzyma ocenę:

NIEDOSTATECZNĄ jeżeli:

- nie opanował niezbędnych wiadomości i umiejętności zawartych w wymaganiach podstawy programowej dla szkoły podstawowej, potrzebnych do kontynuowania nauki,
- wykazuje brak systematyczności i chęci do nauki,
- nie posiada podstawowej orientacji na mapie,
- nie wykonuje zadań domowych,
- nie potrafi samodzielnie korzystać z różnych źródeł,
- nie pracuje na lekcji,
- nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych i praktycznych o elementarnym stopniu trudności samodzielnie, w grupie lub nawet przy pomocy nauczyciela,
- nie udziela prawidłowych odpowiedzi na większość zadanych mu pytań **DOPUSZCZAJĄCĄ**

(wymagania konieczne) jeżeli:

- opanował materiał programowy w stopniu elementarnym, zna podstawowe fakty i terminy niezbędne w procesie nauki,
- przy pomocy nauczyciela wykonuje proste zadania, wykorzystuje podstawowe umiejętności,
- wskazuje na mapie najważniejsze miejsca omawiane na lekcjach,
- wskazuje główne kierunki geograficzne na mapie,
- rozpoznaje podstawowe zjawiska przyrody,
- posiada , przejawiający się w codziennym życiu, pozytywny stosunek do środowiska przyrodniczego,

UWAGA: uczeń powinien uzyskać nie mniej niż po 2 oceny pozytywne w jednym półroczu. Podczas wypowiedzi pisemnej uzyskuje min. 30% poprawnych odpowiedzi.

DOSTATECZNĄ (wymagania podstawowe) jeżeli:

- opanował wiadomości i umiejętności w stopniu podstawowym,
- zna podstawowe pojęcia przyrodnicze,
- rozpoznaje i ocenia postawy wobec środowiska przyrodniczego,

posługuje się mapą jako źródłem wiedzy przyrodniczej,

- obserwuje pośrednio i bezpośrednio procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym oraz potrafi je opisać,
- pracuje niesystematycznie, niechętnie wykonuje powierzone zadania.

DOBRA (wymagania rozszerzające) jeżeli:

- uczeń zna podstawowe pojęcia przyrodnicze, rozumie je,
 - nazywa zjawiska zachodzące w przyrodzie,
 - właściwie wykorzystuje przyrządy do obserwacji i pomiarów elementów przyrody,
 - korzysta z różnych źródeł informacji,
 - dostrzega wpływ przyrody na życie i gospodarkę człowieka,
 - proponuje działania na rzecz ochrony środowiska przyrodniczego.
 - ocenia relacje między działalnością człowieka a środowiskiem przyrodniczym.
 - systematycznie i efektywnie pracuje na lekcjach,
- odczytuje różne rodzaje map, schematów, diagramów, BARDZO

DOBRA (wymagania dopełniające) jeżeli:

- opanował w pełni materiał programowy,
 - projektuje doświadczenia i prezentuje je,
 - dostrzega i ocenia związki w przebiegu zjawisk przyrodniczych i działalności człowieka,
 - przewiduje następstwa i skutki działalności człowieka oraz przebiegu procesów naturalnych w przyrodzie, wyjaśnia je, rozwiązuje,
 - systematycznie pracuje na lekcjach,
 - sprawnie korzysta z dostępnych i wskazanych przez nauczyciela źródeł informacji,
 - wykorzystuje wiedzę z przedmiotów pokrewnych,
 - bierze udział w konkursach przyrodniczych,
 - formułuje dłuższe wypowiedzi zawierające własne sądy i opinie,
 - samodzielnie rozwiązuje trudniejsze problemy
- prawidłowo posługuje się wiedzą i umiejętnościami zdobytymi na lekcji,
- samodzielnie dostrzega przyczyny i skutki zjawisk zachodzących w przyrodzie, potrafi je scharakteryzować,
 - samodzielnie dokonuje ocen poszczególnych zjawisk,
 - formułuje dłuższą samodzielną wypowiedź poprawną pod względem językowym.

CELUJĄCĄ (wymagania wykraczające) jeżeli :

- posiada wiadomości wykraczające poza materiał programowy,
- wychodzi z samodzielnymi inicjatywami rozwiązania konkretnych problemów,
- odnosi sukcesy w konkursach , w których wymagana jest wiedza przyrodnicza wykraczająca poza program nauczania,
- samodzielnie sięga do różnych źródeł informacji,
- prezentuje swoje umiejętności na forum klasy,

2. PROWADZENIE I OCENA ZESZYTÓWPRZEDMIOTOWYCH

Uczniowie zobowiązani są do prowadzenia zeszytu ćwiczeń oraz zeszytu przedmiotowego.

Każdy zeszyt sprawdzany jest pod względem kompletności notatek, ich poprawności merytorycznej, estetyki.

Uczeń ma obowiązek uzupełniania notatek w zeszycie za czas swojej nieobecności. W uzasadnionych przypadkach nauczyciel może go zwolnić z tego obowiązku.

3. ZADAWANIE I OCENA PRAC DOMOWYCH

Celem zadawania prac domowych jest rozwijanie zainteresowań ucznia, motywacja do nauki, organizacja i planowanie samouczenia się .

- uczeń ma obowiązek systematycznego odrabiania prac domowych,
- nauczyciel określa zasady wykonania zadania - sposób, termin,
- uczeń ma obowiązek przestrzegania terminu wykonania zadania,
- nauczyciel dostosowuje termin realizacji zadania do stopnia jego trudności,
- nauczyciel sprawdza wykonane zadania w wyznaczonym terminie,
- za wykonane zadanie uczeń może otrzymać ocenę (1 – 6) lub „+” (w zależności od stopnia trudności zadania lub sposobu jego wykonania),
- brak pracy domowej zostaje odnotowany przez nauczyciela za pomocą oceny niedostatecznej lub „-” (jeżeli uczeń zgłosił brak zadania nauczycielowi na początku lekcji – do 3 razy w ciągu roku szkolnego),
- uczeń ma obowiązek odrobienia zadania, które wcześniej nie było wykonane.

4. STOSOWANIE I OCENIANIE SPRAWDZIANÓW LUB TESTÓW

- w ciągu semestru mogą się odbyć 3 - 4 sprawdziany działowe,
- sprawdziany są przeprowadzane po każdym bloku (dziale) tematycznym,
- sprawdzian poprzedzony jest zawsze lekcją powtórzeniową, jest zapowiadany przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem,
- nauczyciel podaje uczniom zakres materiału i umiejętności sprawdzanych na sprawdzianie,
- nauczyciel sprawdza i podaje wyniki sprawdzianu do wiadomości uczniów w terminie do 14 dn i od daty pisania,
- kryteria procentowe / oceny:

Procentowa ilość punktów

ocena 0-29% Niedostateczny

30-49% Dopuszczający

50-74% Dostateczny

75- 89% Dobry

90- 100% Bardzo dobry

100 %Celujący + zadanie dodatkowe

(!) OCENA KLASYFIKACYJNA ŚRÓDROCZNA I ROCZNA NIE JEST ŚREDNIĄ OCEN BIEŻĄCYCH

Stosuje się określoną wagę ocen z poszczególnych form aktywności ucznia oraz sposób zapisu w dzienniku lekcyjnym. Największą wagę mają oceny ze sprawdzianów działowych (x3) – zapisane kolorem czerwonym, a najmniejszą (x1) wypowiedzi ustne, praca domowa, aktywność na lekcji, zeszyt ćwiczeń.

VI. ZASADY POPRAWIANIA OCEN

1. Każdy uczeń ma prawo do poprawy **niedostatecznych ocen cząstkowych** według następujących zasad:

- wszystkie sprawdziany działowe – w ciągu 14 dni od daty otrzymania (może poprawiać tylko jeden raz),

- kartkówki, odpowiedzi ustne, prace domowe i oceny za prowadzenie ćwiczeń, nie podlegają poprawie.
- Uczeń, który w terminie nie poprawi oceny, traci prawo do jej poprawienia.
- Prace klasowe są obowiązkowe. Nieobecni uczniowie piszą w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Jeżeli uczeń nie przystąpi do pisania pracy klasowej w wyznaczonym drugim terminie, nauczyciel ma prawo do przeprowadzenia jej na lekcji, na której uczeń jest obecny.
- Poprawione prace klasowe oddawane są w terminie do dwóch tygodni, natomiast kartkówki w ciągu jednego tygodnia.
- Zapisywanie poprawionych ocen w dzienniku - poprawioną ocenę ze sprawdzianu piszemy po łamanej np. 1/3.

VII. USTALENIA KOŃCOWE

1. Oceny są jawne.
2. Uczeń oceniany jest systematycznie.
3. Uczeń ma prawo do trzykrotnego w ciągu semestru zgłoszenia swojego nieprzygotowania do lekcji z określonych obszarów aktywności / brak przygotowania, brak pracy domowej, brak pomocy potrzebnych do lekcji, itp./.(otrzymuje minus,3 minusy)
4. Po wykorzystaniu limitu określonego powyżej uczeń za każde następne nieprzygotowanie otrzymuje ocenę niedostateczną.
5. Aktywność na lekcji jest oceniana „plusami”. Za 3 zebrane „plusy” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą. Przez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się na lekcji i udzielanie poprawnych odpowiedzi, poprawne wnioskowanie, poprawne wykonywanie doświadczeń, aktywną pracę w grupie, wykonywanie dodatkowych zadań.
6. Nie można zgłaszać nieprzygotowania w przypadku zapowiedzianego wcześniej na dany dzień sprawdzania i oceniania określonej formy – tu: sprawdzianu, kartkówki, innych zleconych zadań.
7. Przy ocenianiu, nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia.
8. Warunkiem koniecznym zaliczenia przedmiotu jest obecność na zajęciach lekcyjnych (w przypadku 50% i większej nieobecności na lekcjach uczeń nie będzie klasyfikowany.)
9. Na koniec semestru nie przewiduje się żadnych sprawdzianów poprawkowych czy zaliczeniowych.
10. Ustalona przez nauczyciela ocena śródroczna (niedostateczna) może ulec zmianie w wyniku zaliczenia przez ucznia materiału programowego przewidzianego na I semestr - w II semestrze danego roku szkolnego.
11. Ustalona przez nauczyciela na koniec roku szkolnego ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego zgodnie z zasadami określonymi w WZO.

ZASADY OCENIANIA UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOSCAMI W NAUCE

Podstawowym celem dostosowania wymagań jest wyrównanie szans edukacyjnych uczniów oraz zapobieganie wtórnym zaburzeniom sfery emocjonalno- motywacyjnej.

Dostosowanie polega na modyfikacji procesu edukacyjnego, umożliwiającej uczniom sprostanie wymaganiom. Obszary dostosowania obejmują:

- warunki procesu edukacyjnego tj. zasady, metody, formy, środki dydaktyczne,

- zewnętrzną organizację nauczania (np. posadzenie ucznia słabo słyszącego w pierwszej ławce),
- warunki sprawdzania poziomu wiedzy i umiejętności (metody i formy sprawdzania i kryteria oceniania).

Wobec uczniów posiadających specyficzne trudności w nauce stosują następujące zasady oceniania zgodne z zaleceniami poradni zawartymi w orzeczeniu:

- sprawdziany i kartkówki przygotowywane w formie testów,
- uwzględnianie trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem,
- w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych uczenie tworzenia schematów pracy,
- podawanie uczniom jasnych kryteriów ocen prac pisemnych/ wiedza, dobór argumentów, logika wyводу, treść, styl, kompozycja itd./,
- przypadku trudności z odczytaniem pracy odpytywanie ucznia ustnie,
- w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzanie, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo je zrozumiał, w razie potrzeby udzielanie dodatkowych wskazówek,
- w czasie sprawdzianów zwiększenie ilość czasu na rozwiązanie zadań, ocenianie toku rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny (co wynikać może z pomyłek rachunkowych) i odwrotnie – ocenianie dobre, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni często prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji,
- w czasie odpowiedzi ustnych dyskretne wspomaganie, dawanie więcej czasu na przypomnienie, wydobywanie z pamięci nazw, terminów, dyskretne naprowadzanie,
- podczas uczenia stosowanie technik skojarzeniowych ułatwiających zapamiętywanie,
- zróżnicowanie formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia,
- w związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu wypisywanie kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi),
- często oceniana jest praca domowa,
- sprawdziany i zadania w miarę możliwości dzielone są na etapy i wykonywane **małymi krokami.**